

Vilniaus miesto savivaldybės administracija	
2	2011-09-06
Doc. Nr.	A50-21750

NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Šv. Stepono g. 27, 01312 Vilnius, tel. (8 5) 266 8060,
faks. (8 5) 266 8095, el. p.: ntakd@ntakd.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302610311

Adresatams pagal sąrašą

2011-09-01 Nr. S-(4.3-3)-1228

DĖL INFORMACIJOS IŠPLATINIMO SAVIVALDYBĖS UGDYMO ĮSTAIGOMS

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau - Departamentas) prašo Jūsų savivaldybės Švietimo skyriaus išplatinti savivaldybėje esančioms ugdymo įstaigoms (pradinėms, pagrindinėms, vidurinėms mokykloms, gimnazijoms, konservatorijoms, jaunimo mokykloms) Departamento 2011 m. rugpjūčio 31 d. informaciją, kurioje ugdymo įstaigų bendruomenei pateikiame informaciją apie alkoholio bei tabako vartojimo prevenciją ir kontrolę.

Informaciją prašome išplatinti iki 2011 m. rugsėjo 9 d.

PRIDEDAMA: 2011 m. rugpjūčio 31 d. informacija dėl alkoholio bei tabako vartojimo prevencijos ir kontrolės, 3 lapai, 1 egz.

Direktorius

Zenius Martinkus

Vaida Liutkutė, tel. (8-5) 266 80 93, el.p. vaida.liutkute@ntakd.lt

NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Šv. Stepono g. 27, 01312 Vilnius, tel. (8 5) 266 8060,
faks. (8 5) 266 8095, el. p.: ntakd@niakd.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302610311

Lietuvos ugdymo įstaigų (pradinių,
pagrindinių, vidurinių mokyklų, gimnazijų,
konservatorijų, jaunimo mokyklų)
bendruomenei

DĖL ALKOHOLIO BEI TABAKO VARTOJIMO PREVENCIJOS IR KONTROLĖS

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau – Departamentas) sveikina Jūsų mokyklos bendruomenę su naujų mokslo metų pradžia. Tikimės, kad naujieji mokslo metai bus žinių, mokslo, naujų atradimų, tikslų ir siekių pradžia bei taša.

Savo ruožtu norime priminti, kad artėjantys mokslo metai moksleivius apdovanos ne tik kūrybiniais ir moksliniais pasiekimais, bet ir pavojais, susijusiais su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu. Taigi, norime atkreipti Jūsų mokyklos bendruomenės dėmesį į alkoholio bei tabako vartojimo problemą, jos prevenciją bei kontrolę ir kontrolės užtikrinimą.

Šiandieninį Lietuvos moksleivių požiūrį į alkoholinius gėrimus, tabaką bei kitas psichoaktyvias medžiagas geriausiai atspindi du tarptautiniai tyrimai: „Alkoholinių gėrimų ir kitų narkotikų tyrimas Europos mokyklose – ESPAD“ (>>>>) ir „Tarptautinis moksleivių sveikatos ir gyvenamosios tyrimas – HBSC“ (>>>>). Deja, paskutiniai šių tyrimų duomenys rodo, kad situacija Lietuvoje vis dar problematiška.

Šie ir dar daugiau sveikatos statistikos faktų rodo potencialų svaigalų vartojimo pavojų jaunimo sveikatai. Apmaudu, tačiau jaunuolių požiūris į alkoholio bei tabako vartojimą itin tolerantiškas. Matyti, kad Lietuvoje poreikis gilintis į jaunimo polinkį vartoti legalias psichoaktyvias medžiagas ir siekti jų vartojimo tarp jaunų žmonių mažėjimo išlieka.

Pažymėtina tai, kad dauguma mokslinių studijų nepatvirtina izoliuotai taikomo vien tik švietimo priemonių efekto mažinant alkoholinių gėrimų vartojimą, tačiau tuo pat metu veikiant rinkos reguliavimo priemonėms ir taikant mokslu pagrįstas prevencijos programas, galima pasiekti gerų rezultatų. Tam, kad švietimo priemonės būtų efektyvios jas sistemingai turi vykdyti kvalifikuoti specialistai, metodika turi atitikti moksleivių amžių ir būti moksliskai pagrįsta. Suprantame, kad vykdant psichoaktyviųjų medžiagų prevenciją mokyklose susiduriama su nuolatiniiais iššūkiais: specialistų trūkumu, metodinės medžiagos stoka, lėšų stygiumi ir kt. Visgi visuomenėje plačiai prigijusias ydingas nuostatas, jog jaunimo alkoholinių gėrimų bei tabako gaminių vartojimas yra normalus ir neišvengiamas reiškinys, reikalinga keisti.

Taigi, Departamentas, atsižvelgdamas į visus aukščiau nurodytus iššūkius, ir remdamasis „Eurobarometro“ duomenimis, kurie rodo, kad apie 40 proc. jaunuolių informacijos apie prevencines priemones ieško būtent internete, skatina mokyklos bendruomenės narius išnaudoti šią visuomenės informavimo priemonę. Primename, kad daug naudingos informacijos galite rasti: Departamento (>>>>) ir Valstybinio sveikatos psichikos centro (>>>>) parengtuose leidiniuose; asociacijos „Mentor Lietuva“ parengtoje programos „Gyvai“ metodikoje, skirtoje mokykloms (>>>>); Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro (>>>>); Kauno jaunimo narkologijos pagalbos centro (>>>>), Lietuvos blaivybės fondo (>>>>), Krizių prevencijos centro (>>>>) HELP-

Už gyvenimą be tabako (>>>) svetainėse. Taip pat kviečiame susipažinti su naujai Departamento parengta medžiaga „Sugriauk mitus! Alkoholis“ (>>>). Kviečiame visus moksleivius bei mokytojus susipažinti su šiose svetainėse pateikiama medžiaga ir ją tinkamai išnaudoti.

Primename, kad Departamento svetainės lankytojai prevencijos, gydymo, rehabilitacijos ir teisės sričių specialistams gali užduoti klausimus konsultacijų rubrikoje „Specialisto klausk drąsiai“ (>>>). Žinome, kad į mokyklose esančius specialistus moksleiviai ne visuomet drįsta kreiptis, todėl kviečiame sužinoti atsakymus į jums rūpimus klausimus patogiu ir greitai būdu.

Atkreipiame dėmesį, kad Alkoholio kontrolės įstatymo (>>>) bei Tabako kontrolės įstatymo (>>>) tikslas - mažinti bendrąjį alkoholio bei tabako gaminių vartojimą, ypatingai didelį dėmesį skiriant alkoholio ir tabako prieinamumo nepilnamečiams kontrolei. Tikslui pasiekti Alkoholio kontrolės įstatyme numatyta, kad Lietuvos Respublikoje prekiauti alkoholiniais gėrimais draudžiama nuo 22 valandos iki 8 valandos mažmeninės prekybos įmonėse (išskyrus savivaldybių tarybų ribojamus atvejus) (AKĮ 18 str. 3 d. 11 p.). Be to, 2007 m. Lietuvoje buvo įteisintas draudimas Rugsėjo 1-ąją prekiauti alkoholiu. Šia priemone siekiama sumažinti alkoholio prieinamumą nepilnamečiams, išvengti galimų apsinuodijimų, nelaimingų įvykių bei ugdyti jaunimo supratimą, kad linksmybėms alkoholis nereikalingas. Pataruoju metu daugėja savivaldybių, kurios savo iniciatyva savivaldybės teritorijose nustato nerūkymo zonas ar įgyvendina draudimus viešose vietose rūkyti nepilnamečiams.

Mieli moksleiviai, primename Jums, kad Lietuvos Respublikoje alkoholinių gėrimų bei tabako gaminių pardavėjai turi teisę, o kai kyla abejonių, kad asmuo yra jaunesnis negu 18 metų, privalo iš perkančio alkoholinius gėrimus asmens paprašyti pateikti asmens amžių liudijantį dokumentą. Jeigu toks asmuo nepateikia amžių liudijančio dokumento, alkoholinių gėrimų pardavėjai neturi teisės parduoti svaigalų (AKĮ 18 str. 5 d., TKĮ 14 str. 2 d. 3 p.). Itin svarbu tai, kad kiekvienas bandantis įsigyti alkoholio ar tabako gaminių nepilnamečiams bei pilnamečiai asmenys padedantys nepilnamečiams įsigyti šių gaminių pažeidžia šalies įstatymus. Be to, primename, kad asmenims iki 18 metų draudžiama ne tik vartoti alkoholinius gėrimus, bet ir jų turėti su savimi.

Gerbiami mokytojai ir mokyklų administracijos atstovai, norime akcentuoti, kad Lietuvos Respublikoje vartoti alkoholinius gėrimus draudžiama visose ugdymo įstaigose ir jų teritorijose (AKĮ 22 str. 1 d. 1 p.). Šios įstatymo nuostatos turi būti laikomasi nepaisant visų mokyklos bendruomenės tradicijų, valstybinių švenčių ar kitų progų. Jūs moksleiviams esate ne tik žinių šaltinis, bet jauniems, bręstantiems vaikams esate pavyzdys. Itin svarbu, kad augantys vaikai galėtų matyti tinkamo elgesio pavyzdį, ypač tie, kurie tokios galimybės neturi namuose. Suaugusiųjų elgesys, jų diktuojami elgesio standartai yra besiformuojančios asmenybės pagrindas, tad mokyklos teritorijoje bet koks alkoholio vartojimas (netgi „saikingas“) yra netoleruotinas.

Taip pat svarbu žinoti, kad Lietuvos Respublikoje alkoholinių gėrimų bei tabako gaminių pardavimo skatinimo veiklai draudžiama pasitelkti asmenis iki 18 metų (AKĮ 28 str. 2 d.). Lietuvos Respublikoje draudžiama visų formų alkoholio reklama skirta vaikams ir paaugliams iki 18 metų (AKĮ 29 str. 1 d. 1 p.) bei reklama, kurioje dalyvauja asmenys iki 18 metų (AKĮ 29 str. 1 d. 2 p.). Alkoholio reklama taipogi draudžiama švietimo, mokslo ir ugdymo įstaigose (AKĮ 29 str. 2 d. 5 p.). Be to, atkreipiame dėmesį, kad tabako kampanijos negali remti jokių renginių, skirtų amsenims iki 18 metų (TKĮ 18 str. 2 d.)

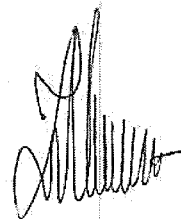
Visos šios priemonės skirtos ne tik riboti alkoholio bei tabako prieinamumą nepilnamečiams bet ir skatinti piliečių sąmoningumą, formuoti supratimą, kad svaigalų vartojimas ir kokybiškas laisvalaikis bei linksmybės iš tiesų yra nesuderinami dalykai.

Pažymėtina tai, kad visų aukščiau pateiktų Alkoholio kontrolės bei Tabako kontrolės įstatymo nuostatų įgyvendinimo užtikrinimui didelę įtaką gali turėti mokyklos bendruomenė. Todėl bendrojo lavinimo mokyklų specialistus kviečiame atidžiai stebėti mokyklos aplinką, mokinių elgesį, atsakingai reaguoti į pastebėtus galimus minėtų įstatymų pažeidimus bei nuolat

bendradarbiauti su miesto ar rajono savivaldybe (>>>), Policija (>>>), Departamentu (>>>). Šalies įstatymų įgyvendinimo užtikrinimas didele dalimi priklauso ne tik nuo kontroliuojančių institucijų, bet ir nuo visuomenės aktyvumo, jos keliamų iniciatyvų, veiklumo, mokyklos administracijos bei mokytojų rodomo pavyzdžio, tad mažinti svaigalų prieinamumą mokyklos moksleiviams ir bendruomenei galima tik dirbant drauge. Raginame Jus nuolat bendradarbiauti bei konsultuotis su Departamentu įvairiais klausimais susijusiais su alkoholio, tabako ir narkotinių medžiagų prevencija bei kontrole. Šiandien labai svarbu, kad nė vienas visuomenės narys nebūtų abejingas šalia esančio asmens gerovei.

Departamentas visiems mokyklos bendruomenės nariams linki sėkmės formuojant moksleivių sąmoningumą, ugdant jų sveiko gyvenimo būdo įgūdžius, o Lietuvos moksleiviams linki blaivių ir sėkmingų metų.

Direktorius

Zenius Martinkus

Vilniaus miesto savivaldybė

Iš: Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas [ntakd@ntakd.lt]

Išsiųsta: 2011 m. rugsėjis 5 d. 10:51

Kam: info@akmene.lt; alytus@ams.lt; meras@arsa.lt; info@anyksciai.lt; sekretore@birstonas.lt; savivaldybe@birzai.lt; meras@druskininkai.lt; meras@elektrenai.lt; info@ignalina.lt; savivaldybe@jonava.lt; savivaldybe@joniskis.lt; info@jurbarkas.lt; meras@kaisiadorys.lt; info@kalvarija.lt; savivaldybe@kaunas.lt; meras@krs.lt; meras@kazluruda.lt; info@kedainiai.lt; meras@kelme.lt; meras@klaipeda.lt; savivaldybe@klaipedos-r.lt; savivaldybe@kretinga.lt; info@kupiskis.lt; info@lazdijai.lt; mms@marijampole.lt; savivaldybe@mazeikiai.lt; info@moletai.lt; meras@neringa.lt; meras@pagegiai.lt; pakruojis@lsa.lt; meras@palanga.lt; meras@panevezys.sav.lt; savivaldybe@panrs.lt; meras@pasvalys.lt; meras@plunge.lt; meras@prienai.lt; meras@radviliskis.lt; meras@raseiniai.lt; savivaldybe@rietavas.lt; savivaldybe@post.rokiskis.lt; savivaldybe@skuodas.lt; sakiai.sav@is.lt; meras@salcininkai.lt; rastine@siauliai.lt; prim@siauliai-r.sav.lt; savivalda@silale.lt; meras@pamarys.lt; savivaldybe@sirvintos.lt; savivaldybe@svencionys.lt; savivald@taurage.lt; info@telsiai.lt; meras@trakai.lt; meras@ukmerge.lt; alvydas.katinas@utena.lt; meras@varena.lt; meras@vilkaviskis.lt; Vilniaus miesto savivaldybė; vrsa@vilniaus-r.lt; meras@visaginas.lt; info@zarasai.lt

Kopija: 'Vaida Liutkutė'

Tema: Del informacijos išplatavimo

Priedai: 3-1228.PDF; NTAKD_mokykloms_09.02.doc

Laba diena,

Siunčiame Jums raštą.

Pagarbiai,

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO
KONTROLĖS DEPARTAMENTAS

Šv. Stepono g. 27, LT- 01312 Vilnius

Tel. +370 5 266 80 60, Faks. +370 5 266 80 95

El. paštas: ntakd@ntakd.lt

Interneto svetainė: <http://www.ntakd.lt>